

Sygn. akt V U 1313/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2020 r.

**Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w następującym składzie:**

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2020 r. w Piotrkowie Trybunalskim na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku A. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o rekompensatę

na skutek odwołania A. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia (...) r. sygn.: (...)

oddala odwołanie.

Sygn.akt. VU 1313/19

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia (...) roku. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., ponownie ustalił wysokość emerytury A. B. oraz podjął wypłatę emerytury. Ponadto organ rentowy odmówił przyznania emerytury z rekompensatą.

Od powyższej decyzji wnioskodawczyni złożyła odwołanie, w którym wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji przez organ rentowy i ustalenie jej prawa do rekompensaty.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powielając argumentację z uzasadnienia zaskarżonej w sprawie decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. B. urodziła się w dniu (...). (dowód: wniosek o emeryturę, k. 1, akt ZUS)

W dniu 19 listopada 2013 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 13 grudnia 2013 roku, ZUS przyznał wnioskodawczyni prawo do wcześniejszej emerytury od dnia (...), uwzględniając okres składkowy 34 lat i 3 miesiące tj. 411 miesięcy, jednocześnie ją zawieszając, z uwagi na kontynuację przez wnioskodawczynię zatrudnienia. (dowód: wniosek o emeryturę z dnia 19 listopada 2013 roku, k. 1-5, decyzja organu rentowego z dnia 13 grudnia 2013 roku, k. 8 akt emerytalnych)

W dniu 2 lipca 2019 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia (...) roku, organ rentowy przyznał zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od dnia (...) roku, wskazał wyliczoną kwotę emerytury wynoszącą 2731,72 zł, oraz zawiesił wypłatę emerytury, ponieważ wnioskodawczyni kontynuuje zatrudnienie. (dowód: wniosek o emeryturę z dnia 2 lipca 2019 roku, k. 1-5, decyzja organu rentowego z dnia (...) roku, k. 16-17 akt ZUS)

W dniu 29 lipca 2019 roku wnioskodawczyni, przedkładając świadectwo pracy oraz świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, wniosła o wypłatę emerytury wraz z rekompensatą. Decyzją z dnia (...) roku organ rentowy odmówił A. B. przyznania prawa do rekompensaty, podnosząc, iż zgodnie z ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r. – jeżeli przed dniem 1 stycznia 2009 r. wykonywał przez co najmniej 15 lat pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, - który nie ma ustalonego prawa do emerytury pomostowej albo do wcześniejszej emerytury. Decyzją z dnia 13 grudnia 2013 roku organ rentowy przyznał wnioskodawczyni emeryturę wcześniejszą. (dowód: wniosek z dnia 29 lipca 2019 roku, k. 18, decyzja ZUS z dnia (...) roku, k.22-23, akt ZUS)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1924), zwanej dalej ustawą, rekompensata, o której przyznanie wnosi wnioskodawczyni, jest odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej. Rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat (art. 21 ust. 1 ustawy).

Stosownie do treści art. 21 ust. 2 powołanej ustawy rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl art. 23 ust. 1 ustawy ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę, a stosownie do ustępu 2 art. 23 ustawy rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z przepisów tych wynika, po pierwsze, że skoro rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, a zgodnie z art. 173 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 53) kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, za których były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 roku. A zatem warunek sformułowany w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS, obliczonej według formuły zdefiniowanego świadczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 grudnia 2015 roku, III AUa 717/15). Po drugie zaś, z przepisu art. 23 ust. 2 ustawy wynika, że rekompensata nie jest samodzielnym świadczeniem wypłacanym z zasobów systemu ubezpieczeń społecznych tak, jak emerytura. Jako kwota pieniężna ustalana w sposób przewidziany w art. 22 ustawy o emeryturach pomostowych jest dopisywana przez ZUS ubezpieczonemu do kwoty kapitału początkowego, czyli zwiększa ona wartość kapitału początkowego i wpływa na wysokość emerytury. Z tego też względu przepis art. 23 ust. 1 ustawy dla przyznania prawa do rekompensaty wymaga złożenia przez ubezpieczonego wniosku o emeryturę, przy czym chodzi tu o emeryturę z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że decyzją z dnia 13 grudnia 2013 roku organ rentowy, na podstawie art. 184 § 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przyznał ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 roku, prawo

do wcześniejszej emerytury od dnia (...), wskazując okres składkowy 34 lat i 3 miesięcy zatrudnienia w szczególnych warunkach, kobiety w wieku niższym niż 60 lat. Tym samym przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nabyła prawo do emerytury z FUS obliczonej według formuły zdefiniowanego świadczenia, co wyklucza przyznanie jej prawa do rekompensaty.

Dodać należy, że przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych, regulujące między innymi kwestię nabycia prawa do emerytury pomostowej, mają charakter bezwzględnie obowiązujący, a ich rozszerzająca wykładnia nie jest dopuszczalna. Wnioskodawca nabywa prawo do określonego świadczenia tylko i wyłącznie w takim przypadku, gdy spełnia wszelkie przewidziane przez ustawodawcę wymogi. Względy pozanormatywne związane z zasadami współżycia społecznego oraz sprawiedliwości społecznej nie mogą stanowić podstawy wydania przez organ rentowy decyzji o przyznaniu prawa do świadczenia (Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 18 września 2013 roku, III AUa 134/13).

Dlatego też, fakt zawieszenia wnioskodawczyni wypłaty wcześniejszej emerytury do której prawo nabyła z dniem (...), z uwagi na kontynuację przez nią zatrudnienia, nie może wyłączać stosowania art. 21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych. Wskazać należy, że celem rekompensaty jest złagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach. Z prawa tego wnioskodawczyni skorzystała składając w dniu 19 listopada 2013 roku wniosek o przyznanie jej prawa do wcześniejszej emerytury i nabywając prawo do niej decyzją organu rentowego z dnia 13 grudnia 2013 roku. To właśnie to nabycie prawa do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 184 § 1 pkt 1 stanowi przesłankę negatywną przyznania prawa do rekompensaty.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy Sąd Pracy, i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.